

מסורת הש"ס

מי שאחזו פרק שביעי גיטין

ע.

עין משפט
נר מצוה

א [מיי] פ"ד מהל' דעות
הלכה ב:]
ב [מיי] שם:
ד ג [מיי] פ"ד מהלכות
דעות הלכה טו:
ה ד [מיי] שם הלכה א
[והלכה טו]:
ו ה ד [מיי] שם הלכ' יט
טו"ע א"ח סי' רמ
סעיף טו:
ז ח [מיי] שם הלכה ג:
ח ט [מיי] שם הלכה יח:
ט י [מיי] שם הלכה יט
טו"ע א"ח סי' רמ
סעיף יד:
י ב [מיי] שם הלכה יח:

לעזר רש"י

פשוט"ר. מעיר.
קריפ"א. ערות. התבוננות
שיריים.
קרי"ג. כרכום.
שבי"ל [שיב"ל].
משושה. גדר שחום.
סינשא [איש"א].
דאגה.
אילנדרא [אלינדר"א].
כוסבר.

מוסף תוספות

א. וכן משמע. מפני
שלא היה בקי ברפואות
עשה כן. מוס' ע"ז כו: ד"ה
לפסוק. ב. [ד]התם שייך
טפי מגדל בן לע"ז. מוס'
הל"ש ע"ש שמצא מרש"י
במס' ע"ז דף טו: דכפר שרי.

ר' שמי בר אשי עבד ליה לההוא עובד כוכבים ב'. הקשה ה"ר
אלחנן אמאי לא אסור לרפואה העובד כוכבים כדאמרין (ס'
בפ' אין מעמידין (ע"ז דף טו.) גבי מילדת ומניקה אפילו בשכר
לפי שמגדלו לעצדות כוכבים ואור"י דשמה כדי להתחכם ברפואה
שרי כדי שידע לרפאות ישראל ע"י
כן א"ר העובד כוכבים היה יודע
שהיה בקי ברפואה זאת ושרי משום
איבה או שמה לא שייך כאן מגדל
בן לעצדות כוכבים כמו צמלדת
ומניקה ב' (ס' דרך ועזר. דאגה העון
א"נ עונש העון: חמשה קרובין
למיתה אבל ועמד ב'. משמע
אפילו עושה אחד מהן צלצד מדלא
קאמרין עלה דענין כסדרן:
דקתי

ויבורא מוחיא לא חי אדחכי והכי נשקיה רביעיתא דחלא (א) שמוג אפשר
דחי פורתא ומפקיד לביתיה א"ר יהושע בן לוי אכל בשר שורי בלפת
ולן בלבנה בלילי י"ד או ט"ו בתקופת תמוז אחזתו אחילו תנא והממלא
כריסו מכל דבר אחזתו אחילו אמר רב פפא אפי' מתמרי פשיטא סד"א
הואיל (א) ואמר מר תמרי משבען ומשחנן ומשלשן ומאשרן ולא מפנקן
אימא לא קמ"ל (א) מאי אחילו א"ר אלעזר אש של עצמות מאי אש של
עצמות אמר אביי אש גרמי מאי אסותיה אמר אביי "אמרה לי אם
כולהו שקייני תלתא ושבעא ותרסר והאי עד דמתסי כוליהו שקייני אליבא
ירקנא והאי בתר דאכל ושתי ועייל לבית הכסא ונפיק ומשי ידיה ומייתו
ליה בונא דשתיתא דמלפחי ובונא דחמרא עתיקא וניגבלינהו בהדי הדדי
וניכול וניכרוך בסדיניה וניגיה וליבא דנוקמיה עד דקאי מנפשיה וכי קאי
לישקליה לסדיניה מיניה ווא לא הדר עילויה (א) אמר ליה אליהו לר' נתן
אכול ג' שליש ושתה שליש (א) והנה שליש לכשתכעוס תעמוד על מילואך
תני ר' חייא הרוצה שלא יבא לידי חולי מעיים יהא רגיל בטיבול קיין
וחורף יסעודתך שהנאתך ממנה משוך ידך הימנה יואל תשתה עצמך
בשעה שאתה צריך לנקבך אמר מר עוקבא האי מאן דשתי טיליא
חיורא אחזתו ויתק רב חסדא שיתין מיני חמרא הוו מעליא דכולהו
סומקא ריחנתא גריעא דכולהו טיליא חיורא אמר רב יהודה האי מאן
דיתבי בצפרני ניסן גבי נורא ושייף משחא ונפיק ויתבי בשמשא אחזתו
ויתק תנו רבנן ה"הקז דם ושימש מטתו הוויין לו בנים ויתקין הקיזו שניהם
ושימשו הוויין להן בנים בעלי ראתן אמר רב פפא לא אמרן אלא דלא
טעים מידי אבל טעים מידי לית לן בה אמר רבא בר רב הונא יבא מן
הדרך (א) ושימש מטתו הוויין לו בנים ויתקין תנו רבנן (א) הבא ביה הכסא
אל ישמש מטתו עד שישחה שיעור חצי מיל מפני ששרד בית הכסא
מלוה עמו ואם שימש הוויין לו בנים נכפין תנו רבנן והמשמש
מטתו מעומד אוחותו עוית מיושב אוחותו (א) דלריא היא מלמעלה והוא
מלמטה אוחותו דלריא מאי דלריא אמר רבי יהושע בן לוי סם דלריא
דרדרא מאי דרדרא אמר אביי מוריקא דחוחי רב פפא אלים ובלע ליה
רב פפי אלים ושדי ליה אמר אביי מי שאינו בקי בדרך ארץ ליתי ג'
קפיז קורטמי (א) דחוחי ונידוקינהו ונישליקינהו בחמרא ונישתי (א) אמר רבי
יוחנן הן הן החזירוני לנערותי: שלשה דברים מכחישים כחו של אדם
ואלו הן פחד דרך ועון פחד דכתיב ילבי סחרחר עזבני כחי דרך
דכתיב ענה בדרך כחי עון דכתיב בשל בעוני כחי: שלשה דברים
(א) מתיזין גופו של אדם ואלו הן האכל מעומד ושתה מעומד ושימש מטתו
מעומד (א) חמשה קרובין למיתה יותר מן החיים ואלו הן אכל ועמד שתה
ועמד הקיז דם ועמד ישן ועמד שימש מטתו ועמד: ששה העושה אותן
מיד מת ואלו הן הבא (א) בדרך ונתייגע (א) הקיז דם ונכנס לבית המרחץ
ושתה ונשתכר וישן על גבי קרקע ושימש מטתו אמר רבי יוחנן והוא
שעשאו כסידרן אמר אביי כסידרן מת שלא כסידרן חליש איני והא מעורת
עבדה ליה לעבדה תלת מינייהו ומית ההוא כחוש הוה: (א) שמונה
רובן קשה ומיעוטן יפה ואלו הן דרך ודרך ארץ עושר ומלאכה יין
ושינה חמין והקזת דם שמונה ממעטים את הזרע ואלו הן המלח
והרעב והנתק בכייה ושינה על גבי קרקע וגדגדניות וכשות שלא בזמנה
כשם שקשה למטה כפלים כך יפה למעלה כפלים אמר רב פפא
למטה

ענני חלא. ענני גפן המודלת דקל: לחזינא. ילפת: חיטי
ארזינא. חטין גסים: אמרא חדא. על צרול של פשוטי"ר חדש:
ונישוף. ימשח: לדבר אחר. זרעת: צלונכי פרסאי. צונכוליות
של פרסיים שמזרפין אותן במי סם המות: דמפקיד צנסיס. זואה
על נכסיו: חלא יא שמוג חומץ חרף:
מכל דבר. שהוא טוב לו ומתוך לחיכו
ואוכל ממנו כל תאוותו מציאו לידי
חולי ששמו לחילו: הואיל ואמר מר.
שהממרים יפין לגוף כל כך: משחנן.
מחממות: משלשן. משלשלות:
מאשרן. נותנות כח: ולא מפנקן.
אין מתענגות את הלז להיות איסטנים
ואע"פ שהן מתקוות: כל שקייני. כל
משקין שלדס שותה לרפואה יש להן
מנין ימים לשמותם יש מהן ג' יש
מהן ז' יש מהן י"ב: בונא דשתיא
דנפחי. מלא אגרוף מן שתיא
שם מאכל העשוי מקמח עדשים
ומלח: ונכרוך גופיה נכדינים.
כדי שיתחמם גופו ויזיע: וליכא
דנוקמיה. ולא יהיה אדם שיקלנו
לפי שזיעה יפה לו: אכול שליש.
מלא מעין שליש ושתה שליש והנה
שליש צטקן ריקס: ולכשתכעוס.
וימלא צטקן כעס תעמוד על מילואך
אצל אס תמלא מעין אכילה ושתיה
לכשתכעוס תכעב: נטיבול. לטבול
(א) צחומן או פת ציין: שהנאתך.
שערה כך: משוך ידך הימנה.
שלא תמלא את כריסך: טיליא.
יין רע: וישק. חלשות: ריחנתא.
שיש לו ריח טוב מאד: צלפרי.
לצקריס: הויין לו. אס נמעברה
באותו תשמיש: צעלי ראסן. חלשים
הרבה מחמת שיש להן שרץ במוח
כדאמרין בכתובות (דף עו:): דלא
טעים מידי. צין הקזה לתשמיש:
נכפין. נופלין מאותו חולי: עוית.
קריפ"א: סם דלריא. סם רפואתה
של דלריא דרדרא שמה: קורטמי
ג' דחוחי. קרו"ג הגדל צקרקע מנובל
צובל האלן: מוריקא דחוחי. קרו"ג
הגדל גנדר של הזמי שקורין צצ"ל:
אליס. לועס צשיניו: צדך ארץ.
שחין לו כח לשמש: קפיוא. כלי
מחצין ג' רביעיות: דנוקמיה.
יתכסם הק: לנערותי. נותנשים:
פחד. דאגה שדואג על דבר העתיד
כגון טירוד מוונות או פחד אויב
וקורין סיינש"א: סחרחר. מוקף
דאגה: אכל ועמד. מיד קודם
שהיה מעט: העושה אותן. כולן
כאחת: מעורס. סם אשה: ומיעוטן
יפה. כשם לאדם מעט מהס יפה
לגופו לרפואה ועוד שיהא לו קצת
משל יפה לו כלום: אצל רובן קשה.
כשם לו הרבה: דרך. להלך בדרכים:
ודרך ארץ. תשמיש: עושה. מיעוטו
יפה ורובו קשה שמצטלו מת"ת ומגזיה
לצבו: חמין. לחמוך ולשתות: נפק.
זרעת: גדגדניות. (ד) אילנדר"א: שלא
בזמנה. לקמיה מפרס: והקזת דם
למטה. היא ממעטת כפלים בכולן:
למטה

א) וני העירן ערך לך
בלונבי פי' המוסף שכן
בגלן יוני קורין ליומם
לונבי. ג) וני"א יב:
א) צ"ל שמגזי כ"ה בדפוס
ובמסות רב שירא גלון
פי' שער מלא שמן ופי'
שאר מנה מן חומץ חרף
ומשמשת מין חומץ חרף
מאור. א) ד) ככמי טוסף:
שמן. ס) כחמות י:
ו) כרכות לב. ו) ודקוין
לא: וס"ג. ח) בעירן ערך
פלג טוסף: ופלגו ליה ופי'
ואסרין אותן. ט) ככמי
ובעירן תלף חיות והנה
שלש. י) כחמות טו: מה
ה. יא) סי' צ' צלצד.
יט) נמסכת כלה. יא) צ"ל
אלייא פי' מפקיד ערוך
ערך פקא. יד) צ"ל דחרי.
רש"ש. טו) שבת ק"א.
טו) נמסכת חליה ורבה חיתא
מתירין ור"א בעירן
ובע"ה. יט) שבת קטג:
יח) ככמי מן הדק.
יט) מוס' ד"א רבה פי'
כרכות לב. ע"ש. ט) פי'
רומה. כא) צ"ל שמגז.
כב) צ"ל פת כחמות.
גא) בדפוס דחוחי.
דא) ככמי צע"י טוסף: כמו
ודע גר. כא) בדפוס
כדאמר. כו) ונע"ע מוס'
ע"ז כו: ד"ה לאפוקי.

תורה אור השלם

1. לפי סדרהר עובני
כדי ואור ענין גם הם אין
אחי. תהלים לח א'
2. ענה בדרך כחי קצר
קצר. תהלים קב כד
3. פי' כלו ביוגן חיי
רשונתי באגודה בשל
בעוני כחי ורצמי
עששה. תהלים לא יא

גליון הש"ס

גמ' אכול שליש ושתה
שליש וכו'. ע"י נדה דף כד
ע"כ מד"ה אכילתו:

מוסף רש"י

ויבורא. זירעא (ע"ז)
יב). דחלא שמוג.
חומץ חוק אגרי"א צלצ' (שס)
(שס) ומושחנן. מחממות.
ומשלשן. שלשן.
ומאשרן. מחזיקות כח
כמו (ישעיה א) אשור
חמון. ולא מפנקן. אין
מרבית אטעניסא על הלז.
וטלן לשכח (כתובות י').
אש גרמי. מולי"ר צלצ'
(יברכות לב). ויתקין.
חלשים (כתובות עו:): נדה
(י'). בעלי ראתן. שרץ
יש לו צמחון (שס) חלשים
יותר מדי שיש להם שרץ
בנחוס (נדה יא'). הן
הן החזירוני לנערותי.
הרפואות האמורות למי
שאינו צמחון משמש לאחר
שקנתי החזירוני אותן
רפואות לנערותי לתשמיש
(שבת ק"א). אבל ועמד.
מהר לעמוד פתאום אחר
שחלל שזעזע (שם קס"ט).